No. 1399 **Zaterdag 22 October 1910.** **27ste Jaargang**

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Waterkant, Overzijde.
Oud No. 223, Nieuw No. 4.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire. Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 21 October 1910.

Ten zeerste getroffen door de hartelijke ontvangst mij bereid, betuig ik bij deze mijn meest oprechten dank aan de Katholieke Bevolking en Vereenigingen, aan Autoriteiten en Particulieren, aan de Curaçaosche Pers, in één woord aan allen, die mij bij mijn aankomst in het Vicariaat van Curaçao zulke buitengewone bewijzen van sympathie hebben gegeven.

De Apostolisch Vicaris

✠ M. G. VUYLSTEKE.

De „Blijde Incomste"

VAN

Monseigneur M. G. Vuylsteke.

De dag van 17 October 1910 moet met gouden letters worden opgeteekend in de geschiedenis der Curaçaosche Missie. Het was de dag der „Blijde Incomste" van Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE, Titulair Bisschop van Charadrus, Apostolisch Vicaris van Curaçao.

Met groote geestdrift heeft de Katholieke bevolking haren nieuwen Bisschop ontvangen, en door de andersdenkenden, het zij hier reeds aanstonds dankbaar erkend, werd hartelijk deelgenomen in de algemeene blijdschap.

Zoodra de Amerikaansche boot „Caracas" zich in de verte voor de haven vertoonde werden langs den Waterkant woning aan woning de vlaggen geheschen. De klokken der Katholieke kerken luidden plechtig bij het binnenvaren, terwijl aan weerszijden van de haven de menigte eerbiedig groette.

Om half acht zond de Hoogedelgestr. Heer Gouverneur zijn Adjudant, den Heer S. E. L. MADURO naar boord om den Bisschop te begroeten. Door een welwillende tegemoetkoming der Heeren FENSOHN & Co. Agenten der Red „D" line lag de boot aan de Werf gemeerd, waardoor de ontvangst veel gemakkelijker en plechtiger kon plaats hebben. In geval echter het onvermijdelijk zou zijn geweest de boot bij het kolenstation te laten ankeren, zouden stoomsloepen van den Heer Gouverneur en van den Heer MADURO ter beschikking zijn om het hooge gezelschap van boord te halen.

Thans behoefde van dit hoffelijk aanbod geen gebruik te worden gemaakt.

De „Werf" zag er echt feestelijk uit. Uit eigen beweging hadden eenige Heeren den ingang met groen en bloemen en planten en vlaggen versierd, terwijl over de breede kade een weg was aangegeven tot aan de boot door tapijten en loopers. Aan weerszijden stond een groote menigte de komst van Monseigneur af te wachten.

Klokke acht uur kwamen de galakoetsen, aangeboden door de stalhouderijen van de Heeren BELL-HASETH en H. HENRIQUEZ, voor de woning van den Bisschop aan den Waterkant.

De beide Secretarissen namen plaats in het eerste rijtuig, en voort ging het in galop naar boord.

Behalve de Curaçaosche Deputatie, Pater TER MAAT, Pater JANSEN en Pastoor VAN WEERELT, die Monseigneur waren gaan afhalen van Porto-Rico, waren daar ook tegenwoordig, de Paters NIELEN en KRAMER, die Z. D. H. van daaruit wilde uitgeleide doen en naar hier vergezelden. Z. Excellentie, Mgr. AVERSA, Pauselijk Delegaat, Dr. NAVARRO, en de twee Secretarissen van Z. Exc. den Delegaat hadden ook de reis meegemaakt. Mgr. AVERSA nam echter geen deel aan den intocht en trok zich terug aan boord.

Nadat de beide Secretarissen den nieuwen Bisschop hadden gecomplimenteerd, maakte Mgr. VUYLSTEKE zich aanstonds gereed om zijn intocht te doen. Bekleed met de cappa magna nam Z. D. H. afscheid van den Pauselijken Delegaat, en van den Kapitein en Officieren der Caracas en ging van boord, gevolgd door het gezelschap Geestelijken.

De opgepakte menigte, eerbiedig nederknielend, kwam dadelijk onder den indruk van den nog jeugdigen Bisschop, die zoo vriendelijk glimlachend hen zegende. Juichkreten weerklonken en op verschillende plaatsen werd Monseigneur met bloemen bestrooid.

Nadat allen hadden plaats genomen, zette de stoet zich in beweging. Gelukkig had de eerewacht te paard zich opgesteld in de Hoogstraat, want de Klipstraat stond opgepropt met menschen, waardoor de rijtuigen zich slechts zeer langzaam een weg konden banen. Eenige brigadiers der marechaussée, in groot tenue, hadden uitstekend voor de afzetting op de kade en de goede orde in de straten gezorgd. In de Hoogstraat kon men in tamelijken draf rijden, maar toch bleef de menigte zeer talrijk langs den geheelen weg, welke werd afgelegd.

Juist op tijd, om half negen, kwam de stoet op het plein van Pietermaai. Hier was een zee van menschen samengestroomd. Een prachtige eereboog was voor het hek opgericht, terwijl de gevel der kerk zeer mooi was versierd. De Katholieke Vereenigingen stonden met hare banieren, achter het hek opgesteld de muziek der weesjongens van Sta. Rosa speelde een blijden feestmarsch, een keurige stoet van bruidjes en schildknapen traden nader tot voor het rijtuig. Sommigen droegen vaandeltjes en bloemen, anderen strooiden, terwijl de vier grootsten op een kleine, met bloemen versierde baar mijter en kruis van den Bisschop droegen. Een schildknaap droeg het bisschoppelijk schild, de ander den bisschoppelijken kromstaf. Toen werd het portier geopend door Commandant J. APPEL in groot tenue, en steeg de Bisschop uit, zichtbaar aangedaan door zulk een koninklijke ontvangst. Langzaam schreed deze werkelijke mooie stoet tusschen de *en haye* opgestelde vereenigingen door tot aan den ingang der kerk. Aan het hoofd der geheele Curaçaosche Geestelijkheid stond de Weleerw. Pater PAULUS POIESZ, waarnemend Pastoor der Rozenkranskerk, geassisteerd door de Weleerw. Paters. v. HEGELSOM en HARTENDORFF, en ontving den Bisschop volgens het plechtige Ritueel. Na besprenkeling en bewierooking kustte Monseigneur het H. Evangelie en trok toen aan het hoofd der Geestelijkheid de kerk binnen.

Schitterend was de aanblik van het interieur der hooge, ruime Rozenkranskerk, tot in de uiterste hoekjes gevuld met geloovigen. De forsche zuilen waren onderling verbonden door slingers van groen en rozen. Op bepaalde afstanden stonden reusachtige hooge standaards met lang uitslaande wimpels. Het hoogaltaar baadde in een zee van licht en bloemen. Aan de evangeliezijde was een prachtige troon opgericht waarin het schild van Monseigneur prijkte.

Gedurenden den intocht van den Bisschop zong het zangkoor, zeer verdienstelijk begeleid door violisten van de St. Jozefsgezellen-vereeniging, het „Ecce Sacerdos". Het geheel was zeer indrukwekkend.

De Hoogedelgestr. Heer Gouverneur, vergezeld van zijn adjudant, had aan de Epistelzijde voor het Presbyterium plaats genomen, terwijl aan de Evangeliezijde stoelen gereserveerd waren voor de Hoofdambtenaren en andere Autoriteiten.

Toen Monseigneur in het Priesterkoor was aangekomen, knielde Z. D. H. neder om het Allerheiligste Sacrament te aanbidden. Daarna begaf zicht de Secretaris, Pater R. J. C. WAHLEN, tot voor den bisschoppelijken troon en las met luider stem de Apostolische Breve voor, waarbij Mgr. VUYLSTEKE door Z. H. den Paus werd aangesteld als Apostolisch Vicaris van Curaçao. Na een korte verklaring van dit Pauselijk schrijven, werd de nieuwe Apostolisch Vicaris door zijn beide secretarissen naar den troon geleid, waarna de geheele Geestelijkheid een voor een den ring kwam vereeren, als teeken van gehoorzaamheid en eerbied.

Hierna werd de nieuwe Bisschop met de H. Gewaden bekleed en schreed naar het altaar om een hartelijk woord van dank te spreken tot alle aanwezigen. De heerlijke ontvangst hem bereid, beschouwde de Apostolisch Vicaris als een uiting van levendig geloof en kinderlijk vertrouwen, als een klaar bewijs van diepen eerbied voor de verheven bisschoppelijke waardigheid. Dat geloof hoopte de Apostolisch Vicaris te voeden en nog meer kracht te geven, dat vertrouwen steeds waardig te blijven, terwijl de diepe eerbied der Geloovigen voor zijn waardigheid het hem zeker gemakkelijker zou maken hen immer te besturen in vrede en rechtmatigheid.

Op plechtige wijze gaf Monseigneur nu zijn eersten bisschoppelijken zegen.

Toen werd het Allerheiligste uitgesteld en hief de geheele Geestelijkheid dankbaar en met geestdrift den lofzang *Te Deum* aan.

Met den zegen van het Allerheiligste werd de plechtigheid besloten.

Z. D. H. ontdeed zich nu van de kerkelijke plechtgewaden en werd weder met de cappa magna bekleed.

In plechtigen optocht werd nu de

Feuilleton.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

Na heel wat gelaveer kwam vanmiddag eindelijk de „Brandhof" weer eens in.

Half Juli hadden we voor 't laatst het genoegen dat nobele zeiljacht (Van Kol noemde 't 'n drijvende doodkist) op onze ree te zien.

In die lange 83 dagen kwam zoo nu en dan eens 'n Curaçaosche brief of 'n krant uit de lucht vallen via de onmogelijkste plaatsen, of diepte je op uit de hollandsche Papers de nieuwste Curaçaosche nieuwtjes. En toch heb ik niet geklaagd, zelfs niet zuur gekeken om dezen vóór-wereldlijken, oerachtigen maildienst.

En waarom niet?

Niet zoozeer om mijn van huize uit optimistische levensopvatting, als wel om de heelende balsemende idee: over 'n paar maanden schroeft ons nieuw steamertje binnen.

Als ik daar aan denk, dan prevel ik telkens „spulletje"!

De Amigoe beweert dat ze zal uitvaren in Nov. a. s.

Was dat eens waar!

Maar ik mailde naar Holland: Toe, bel Wilton eens op.

En men belde 'm op.

En 't stemde over den draad:

„De „Prinses Juliana" is nog lang
„niet klaar. 't Zal nog wel 'n paar
„maandjes duren. Ik zou zeggen, re-
„ken er maar op, dat ze niet voor
„Jan' 11 in den vaart is."

Nu zullen we afwachten wie gelijk heeft, de Amigoe of mijn opbeller.

Toch zou ik Wilton, Henry Wilton, mijn vroegeren schoolmakker, gaarne zelf nog eens willen interviewen, liefst wireless, maar maak eens 'n vuist als je geen hand hebt.

Ik dweep met wireless, had er reeds jaren her 'n aardig geval mee.

Dit voor bewonderaars van de draadlooze even meegedeeld.

Bezoek had ik van 4 zeeofficieren.

't Gesprek kwam op Marconi.

Zei ik: Waarom zoo'n drukte over die uitvinding, ik heb reeds jaren lang 'n electrische bel zonder draad.

Ongeloovige blikken, verwondering, bewondering.

„Zouden we 's eventjes mogen...."

„O natuurlijk, komt u maar mee."

'n Oogenblik later stonden 4 heeren met gefronsde wenkbrauwen 'n onnoozele bouton te fixeeren.

Zei ik: „Dit is de bouton."

Toen in militairen pas 'n eindje verder naar de bel.

„En dit is de bel, ziet u."

Critische blikken onder snorrengedraai, maar geen draad te bekennen.

Eindelijk.... „zou 't ook indiscreet zijn te vragen hoe ie gaat."

„Hoe ie gaat? ! O, hij gaat heelemaal niet!"

Wonderblikken van hoe heb ik 't nou met je, 'n neerdauwend gevoel van er in gevlogen te zijn en dra daverde mijn huisje van 'n spontanen onbedaarlijken lach.

Wat was de kwestie.

Batterij caduk, dubbele draden stofuesten, ongewenschte vliegen-promenade— en slaapgelegenheid, daarom weg er mee.

Bouton en bel laten hangen om te maskeeren anders ongeverfde plekken.

Ziedaar geheel 't geheim van mijn roemruchte uitvinding, 'n electrische bel zonder draad.

Patent heb ik er niet op kunnen krijgen.

Wat mij nog immer spijt.

* * *

Ik beloofde meer te vertellen over die soort wolbreuk, die we hier in den nacht van 6 op 7 Sept. gehad hebben.

Veel meer er bij te voegen, dan er in mijn compact bericht te lezen staat, valt er niet.

'n Orkaan is 'n imponeerend iets, maar zoo'n flood brengt weer andere verschrikkingen mee.

Nooit heb ik geweten dat water zulk 'n bandlooze kracht was.

Beschrijving van banjirs dacht ik mij steeds ietwat hyperbolisch gepend om effect te maken.

Maar hier hadden we dien nacht zoo'n banjir; niet 'n stroom die zwol, maar die ontstond, die zich vormde door 't nederplassend hemelwater.

Ja, 't was 'n nacht om nooit te vergeten.

Nooit in mijn leven heb ik 't zoo zien en hooren regenen.

Zooals ik u reeds mailde: Neen de regen viel niet, 't kwam omlaag gedonderd, alsof hierboven watertanks van ontzettenden inhoud met titanenkracht werden omgewipt boven St. Eustatius.

In 35 minuten kwam er dan ook eventjes 106 m.M. water omlaag gesausd.

Dat zulk 'n exorbitante waterval schade moest aanrichten, valt te begrijpen.

Ik dommelde in die bewusten nacht niet achter mijn klamboe, maar zat te waken onder bliksemgeflits en dondergeknal plus zagerig gesnork van mijn gezond slapenden groom.

Voor orkaan had ik geen vrees, mijn barometer was all right, maar onder al dat regengekletter begon me 'n klank 'n geluid te verontrusten dat ik niet thuis kon brengen.

't Klonk als 't verwijderd gerommel van 'n aardbeving op komst.

Never mind, toen 't 's morgens in het Oosten begon te dagen, begreep ik 't.

'tWaren rollende stukken rots schuivend en schurend en buitelend over zand, meegevoerd door dien bruischenden bergstroom, door onzen Statiaanschen banjir.

Er was 'n weg in 't dorp geheel, voeten hoog, met die projectielen opgevuld, 'n andere bij 't fort was meer dan 'n meter opgehoogd door aanslibbing.

In het baaipad waren gaten en voren geslagen meters diep, de wegen in de country en aan de baai waren hier uitgespoeld, afgekalfd, daar opgevuld, soms heelemaal onkenbaar geworden.

Elders weer waren kanonnen, voor 100 jaren en meer begraven, naar boven geweld en hadden zich ravijnen gevormd.

Toen ik op dien nooit te vergeten morgen die verwoesting aanschouwde, was 't mij of ik rondwandelde op 'n ander eiland.

Ook de klifrand voor mijn yard bezweek voor dien zondvloed. IJzeren hekken werden als 'n veertje omlaag gekeild, 'n stuk weg langs den klifrand is weg. Maar niet onherstelbaar.

Met ongeduld zien we tegemoet de komst van den Gouverneur om over dien weggen weg eens serieus te kunnen spreken.

Typisch was 't ons volkje reeds eenige uren na 't zonlichten over dien wreeden nacht aan 't werk te zien om 't meest noodzakelijke weer te herstellen.

Ze heben gesjouwd met bakjes en emmers en kerosine-blikken, met honderden tegelijk dat 't 'n lust was.

Neen, nog eens, ik wist niet dat water zulk 'n ontzettende kracht was.

* * *

Ik diep op uit de Amigoe dat geheel Curaçao danig fier is op 2 pas ingeklaarde nog nieuw ruikende automobielen.

Heelemaal geen reden om daar zoo op te stoffen. St. Eustatius is reeds 8 á 10 maanden lang, nu wel juist geen automobiel rijk, maar toch iets zonder 't welk 'n automobiel geen automobiel is, namelijk 'n automobieltoeter.

Dus hebben we hier eerder 'n begin gemaakt met de noodzakelijke aanhangigheden om zulk 'n modern voertuig aan te schaffen dan 't nu zoo up to date Curaçao.

Eigenlijk heb ik dien toeter geordineerd om mijn electrische bel zonder draad te remplaceeren. Maar toch, zoo'n hoogst aristocratische blaasbalg in C mineur was eerder op St. Eustatius dan op Curaçao.

Toen ik voor 't eerst de lucht joeg door die sierlijk gedraaide pijp ging mijn hond met de staart tusschen de pooten er van door, en mijn buurman, die 'n half jaar in New-York geweest is, maakte 'n salto mortale met groote schrikoogen achterom starend.

Wie weet hoe spoedig aan mijn toeter zoo'n „wagen sin cabai" wordt geschroefd. Als 't aan mij ligt, vanmiddag nog.

Ik krijg weer slaap.

Daar heb ik meer last van als ik aan 't copiëen ben voor de Amigoe.

Dat zegt u wel, hoor ik 'n criticus mompelen.

Eventjes u nog ingefluisterd dat onze katoenvelden prachtig staan, zonder optimisme.

Dat de flood 7% van de 500 diverse aanplantingen heeft weggevaagd en dat er van 1 Sept. tot vandaag ± 298 m. M. op ons dorp is neergedroppeld.

'n Beetje good luck en 't belooft 'n prachtig jaar.

Dag!

JAN PAUL.

St. Eust. 7 Oct. 1910.

nieuwe Bisschop begeleid door de Geestelijkheid, behalve de officianten die slechts tot aan de deur der kerk medegingen, door de bruidjes en schildknapen, door de Katholieke Vereenigingen met hare banieren, voorafgegaan door het muziekkorps der weesjongens, over straat naar den hoofdingang van het klooster der Eerw. Paters. Een onafzienbare, geestdriftig juichende menigte omstuwde den mooien, prachtigen stoet.

Bij den ingang van het klooster werd de Bisschop met bloemen bestrooid, en herhaaldelijk dankend trok Monseigneur zich in het klooster terug.

Des avonds om zes uur was het voor het huis van den Bisschop zwart van menschen. In het Paviljoen Wilhelmina met kransen en linten omhangen had het strijkorkest „Armonia" reeds plaats genomen en speelde een opgewekten feestmarsch.

Als militairen op parade kwamen de schoolkinderen en Katholieke Vereenigingen aangemarcheerd, in den rooden gloed van bengaalsche toortsen hoog opheffend banieren en vlaggen, kransen en wimpels. Het was een fantastisch gezicht in den donkerenden avond. Allen defileerden rondom de kiosk en stelden zich op voor het balcon van 's Bisschops woning, waar tegenover plotseling een eereboog als uit den grond verrees.

De menigte kringde samen tot een als aaneengegroeide menschenmassa, de Eerw. Pater St. v. d. Pavert en frater Richardus gaven een teeken en stil werd het, in spanning waren allen voor de dingen die komen zouden.

Als een vlucht blanke duiven wiekten de zilveren kinderstemmen omhoog en deinden rythmisch op de harmonische akkoorden van het goed verzorgde strijkorkest. 't Was mooi. Een schoone hulde. Alle eer aan leiders en medewerkers!

Na het meer plechtige welkomslied gaf het orkest een tusschenspel en toen weerklonk geestdriftig een jubellied uit de frissche jongenskelen, in stilte door duizenden aangehoord, maar aan het slot met een donderend applaus beloond.

Weer defileerden allen voor den Bisschop, vlaggen en vaandels en linten en kransen hoog dragend in den fantastischen gloed. De eereboog was in ommezien weer samengevouwen en werd den stoet nagedragen.

Ten zeerste voldaan over zulk een prachtige hulde liet Z. D. H. door zijn Secretaris den Voorzitter der Muziekvereeniging *Armonia* ten zijnent ontbieden om persoonlijk zijn dank te brengen aan de welwillende medewerkers dezer uitstekend geslaagde serenade.

Ten acht ure hield de Apostolisch Vicaris receptie voor Autoriteiten en Particulieren. De groote zaal in het Bisschoppelijk huis was voor deze gelegenheid met een groep van prachtpalmen, bekroond door een krans van gekleurd electrisch licht, versierd, terwijl een rijke schat van bloemen, dien dag den nieuwen Bisschop hoffelijk aangeboden, overal verspreid was.

De receptie werd zeer druk bezocht.

Onder de talrijke aanwezigen merkten wij op den Adjudant van den Gouverneur, den Heer S. E. L. Maduro, den Edelgrootachtbaren Heer Mr. J. B. Gorsira, Procureur-Generaal, Dr. H. Ferguson, Lid van den Raad van Bestuur, den Commandant van Hr. Ms. „Utrecht", W. T. de Booy, met eenige officieren, den Kapitein-Commandant van de forten en het garnizoen Von Hombracht, eenige Leden van den Koloniale Raad, den Advocaat-Generaal, den Griffier van het Hof, eenige Heeren Consuls, de Geneesheeren der stad, verschillende andere Autoriteiten en vele Particulieren. Er heerschte een aangename, recht gezellige toon.

Allen namen de beste indrukken mede van den vriendelijken, minzamen Prelaat en oplettenden Gastheer.

OPVOEDING EN GODSDIENST.

De opvoeding is een zoo uitgebreid en ingewikkeld onderwerp, dat niemand het wagen zal te zeggen dat hij het geheel in zijn macht heeft.

De meeste dwalingen die daaromtrent bestaan, vloeien voort uit een verkeerd begrip van het woord. Wat wil zeggen opvoeding, educatie? Opvoeden wil zeggen te voorschijn brengen wat in het kind zit, de intellectueele, moreele en godsdienstige vermogens van de ziel ontwikkelen. Daarom is een opvoeding die alleen het verstand en het geheugen ontwikkelt, en moreele en godsdienstige vermogens verwaarloost, op z'n minst, onvolmaakt. Volgens de definitie van Webster beteekent opvoeden: in het verstand griffen de beginselen van kunst, wetenschap, moraal, godsdienst en fatsoen. „Opvoeden, zegt hij, in de kunsten is van belang, in den godsdienst is onontbeerlijk."

Het is inderdaad uiterst nuttig dat het verstand van onze jeugd ontwikkeld wordt, dat zij de kennis verkrijgen, die zij voor hun later leven noodig hebben.

Zij kunnen dan de wereld ingaan, begiftigd met een wel-ontwikkeld verstand, gewapend met een hefboom die ze helpen kan om zich op te werken op de maatschappelijke ladder, om nuttige leden te zijn in de maatschappij.

Doch het is niet voldoende dat de kinderen een wereldlijke opvoeding krijgen, ook de godsdienstige is noodzakelijk. Want even hoog als de ziel boven het lichaam, als de hemel boven de aarde, als de eeuwigheid boven den tijd, is de godsdienstkennis verheven boven menschelijke kennis. Het kind dat den catechismus goed kent, is ten opzichte van deze waarheden meer verlicht dan de diepste wijsgeeren der heidensche oudheid, en zelfs dan vele der zoogenaamde wijsgeeren van onzen tijd. Het kent het grootste probleem van het leven, kent zijn oorsprong en verheven bestemming en de middelen om deze te bereiken,— en zonder het licht der openbaring vermag geen menschelijke wetenschap deze kennis mede te deelen.

God heeft ons een hart geschonken, dat moet gevormd worden voor de deugd, evenals een verstand dat verlicht moet worden. Door menschelijk weten ontwikkelen wij ons verstand, door godsdienstige opvoeding vormen wij ons hart.

Daarom is het niet voldoende om te leeren lezen en schrijven, om de beginselen te kennen der grammatica en aritmetica. Het is niet voldoende te weten dat twee maal twee vier is, wij moeten ook praktisch leeren begrijpen het groote verschil tusschen tijd en eeuwigheid. Het is niet voldoende te kunnen boekhouden, als wij ook niet tevens geleerd hebben dagelijks balans op te maken tusschen ons geweten en God. Het zal ons weinig baten alles te begrijpen van de dagelijksche en jaarlijksche beweging der aarde, als we ook niet tevens iets weten van de hemelsche astronomie. Wij moeten weten en voelen, dat ons toekomstig verblijf boven de sterren in den hemel ligt, en dat, als wij hier een deugdzaam leven leiden, „wij eens als sterren zullen schitteren voor alle eeuwigheid."

Wij wenschen, dat onze kinderen een opvoeding krijgen, die hen niet alleen geleerde, maar ook vrome menschen maakt; dat zij niet alleen fatsoenlijke leden der maatschappij, maar ook gewetenvolle Christenen zijn. Wij verlangen voor hen een opvoeding, die hun hart vormt, zoowel als hun geest ontwikkelt. Wij willen dat zij niet alleen menschen der wereld, maar bovenal menschen van God zijn.

De kennis der geschiedenis is zeer nuttig en belangrijk. Maar is het niet veel belangrijker iets te weten van den Koning der Koningen, die alle rijken geschapen heeft, en door wien alle Koningen regeeren? Is het niet van veel grooter belang die ongeschapen Wijsheid te studeeren, voor wien alle aardsche wijsheid dwaasheid is, en de werken te bewonderen van den Goddelijken Kunstenaar, die de leliën kleurt en de wolken verguldt?

Zeker, als onze zielen met het lichaam zouden sterven, als wij geen bestaan aan gene zijde van het graf, als wij aan God geen rekenschap te geven hadden voor onze daden, zouden we op onze scholen gemakkelijk buiten den catechimus kunnen. Ofschoon ook dán nog de christelijke zedelijkheid een rijke bron van tijdelijke zegeningen zou zijn, want, zooals de Apostel leert: „de vroomheid is voordeelig voor allen, daar zij beloften bevat voor het leven dat nu is en voor het leven dat komt".

Maar onze jeugd koestert de hoop eens burgers te worden van den hemel, zoo goed als van ons land. En daar zij geen goede burgers van dit land kunnen zijn zonder zijn wetten te kennen en na te komen, zoo kunnen zij ook geen goede burgers van den hemel zijn, zonder de wetten van God te kennen en te onderhouden. Welnu, slechts door een goede godsdienstige opvoeding kunnen wij onze plichten ten opzichte van onzen Schepper leeren kennen en vervullen.

Godsdienstige en wereldlijke opvoeding onzer kinderen kunnen niet van elkaar gescheiden worden, zonder een noodlottige wonde toe te brengen aan de Ziel.

Het gewone gevolg van zulk een scheiding is verlamming van de moreele vermogens en het voeden van een geest van onverschilligheid in zaken van geloof. Opvoeding is voor de ziel, wat voedsel is voor het lichaam. De melk, waarmede het kind gevoed wordt aan de borst der moeder, voedt niet alleen zijn hoofd, maar doordringt te gelijk zijn hart en de andere organen van zijn lichaam. Op gelijke wijs moeten de verstandelijke en moreele groei onzer kinderen hand in hand gaan; anders is hun opvoeding oppervlakkig en gebrekkig en dikwijls een vloek in plaats van een zegen.

Vroomheid is niet als een staatsie-rok, dien men alleen bij groote feesten aantrekt, maar moet getoond worden altijd in ons gedrag. Onze jeugd moet elken dag de geboden van God in praktijk brengen, zoowel als de regels de grammatica en rekenkunde. En hoe kunnen zij met deze heilige verplichtingen vertrouwd worden, als ze niet dagelijks ingeprent worden?

Guizot, een beroemd Protestantsch Fransch schrijver, drukt zich op dit punt zoo klaar en krachtig uit, dat ik niet kan nalaten zijn woorden aan te halen.

„Opdat de opvoeding werkelijk goed zij en nuttig voor de maatschappij, is het noodzakelijk dat zij grondig godsdienstig is.... Het is noodzakelijk dat de nationale opvoeding gegeven en ontvangen worde te midden van een godsdienstige omgeving, en dat de godsdienstige indrukken en praktijken in al haar deelen doordringe. Godsdienst is niet een studie of een oefening tot een bepaalde plaats of een bepaalden tijd beperkt; 't is een geloof en een wet die overal moet gevoeld worden, en die alleen op deze wijze geheel haar weldadigen invloed op onzen geest en ons leven kan uitoefenen."

Hoe grooter nu de vrijheid der burgers is, des te krachtdadiger moeten ook de middelen zijn die beletten dat zij misbruikt worde of ontaarde in bandeloosheid. Het schip dat bestemd is de groote zeeën te bevaren en tegen sterke winden in, moet goed van ballast voorzien zijn. Om de sociale planeet binnen haar eigen kring te houden, is het noodig dat de middelpunt-zoekende kracht van den godsdienst met de middelpunt-vliedende beweging der vrije gedachte in evenwicht is. Het eenige krachtdadige middel om de weldaden der burgerlijke vrijheid binnen hare wettelijke grenzen te houden, bestaat hierin, in den geest der jeugd de deugden te prenten van waarheid, rechtvaardigheid, eerbaarheid, matigheid, zelfverloochening, en die andere fundamenteele voorschriften van het wetboek der Christelijke zedeleer.

Het catechetisch onderricht is, hoe weldadig ook, onvoldoende om aan de godsdienstige behoeften der kinderen te voldoen. Zij moeten zooveel mogelijk, dagelijks een gezonde godsdienstige atmosfeer inademen in de scholen, die niet alleen hun verstand ontwikkelen, maar ook koesteren en versterken de zaden van geloof, vroomheid en een gezonde zedeleer. Op welk beginsel van rechtvaardigheid kan hij zich baseeren, die dagelijks gedurende verschillende uren het verstand der kinderen voedt met aardsche kennis, terwijl hun hart, dat veel meer vorming vereischt, zich moet tevreden stellen met het armzalig rantsoen van enkele lessen per week?

Ik miskén den gezegenden invloed der huiselijke opvoeding niet, en vooral niet dien van het onderricht door de moeder. Daar de moeder de eerste leermeesteres van haar kind is, maken haar lessen den diepsten indruk en duren het langst. De innige kennis die zij door voortdurenden omgang van haar kind verkrijgt, de teedere liefde die er tusschen beiden bestaat, en het blinde vertrouwen dat haar kind in haar stelt, geven aan haar onderricht een kracht van overtuiging, die geen andere leermeester kan verkrijgen.

Doch hoevele moeders zijn er niet, die den tijd niet hebben om zich aan de opvoeding hunner kinderen te wijden! Hoevele moeders hebben de geschiktheid niet! Hoevele, helaas! hebben den lust er niet toe!

En zelfs toegegeven dat de moeder haar plicht heeft gedaan, de opvoeding van het kind eindigt niet bij de moeder, maar moet op andere scholen aangevuld worden. En waartoe dient de arbeid eener moeder, als de zaden van geloof, die zij gestrooid heeft, tot een ziekelijke ontwikkeling komen in de kille atmosfeer van een school, waar de zon van den godsdienst streng wordt buiten gesloten?

Meer en meer overtuigt de dagelijksche ondervinding ons van de noodzakelijkheid van een godsdienstig onderricht.

Ieder jaar roept het 't volgende toe, ieder voorbeeld tot het andere, zonde tot zonde; allen schrijven met vlammende letters de eenige diepe noodzakelijkheid, het eenige geneesmiddel, het eenige, meest algemeene en diepst-ingrijpende remedie voor het zieke maatschappelijke lichaam: Godsdienst op de scholen." En als ik zeg, godsdienst, bedoel ik godsdienst, —geen sentimentaliteit, geen filantropie, geen mist of droomen, maar godsdienst: diepe, hooge, bovennatuurlijke, practische godsdienst.

HOF VAN ARBITRAGE.

In tegenwoordigheid van den minister van Buitenlandsche Zaken, voorzitter van den raad van beheer van het permanent Hof van Arbitrage, verschillende leden van het corps diplomatique, leden van den raad van beheer, waaronder de gezanten van Amerika, Rusland, Turkije, Brazilië, en de Argentijnsche republiek en de Engelsche zaakgelastigde lord Acton en enkele dames

Heldendaden op zee.

Mr. Payne, een der passagiers van „de Trieste" geeft een interessante beschrijving van hetgeen hij en zijne mede-passagiers op een zeereis, waarbij hun leven in groot gevaar heeft verkeerd, hebben ondervonden.

Wij vertrokken 3 Juni van Triest naar Bombay en de reis verliep goed tot Donderdag 16 Juni toen het schip plotseling begon te vibreeren en wij eenige oogenblikken later van den 1en machinist vernamen dat de schroefas gebroken en de machine onbruikbaar geworden was, zoodat er niets anders opzat dan uit te zien naar een ander stoomschip, dat ons in behouden haven kon brengen.

Er waren in 't geheel 162 personen aan boord, waarvan 96 passagiers en de eerste zorg van den kapitein was ons te verzoeken zuinig met het drinkwater te zijn en niet te veel van de proviand te eischen, opdat, als de hulpelooze staat, waarin wij verkeerden, lang mocht duren er geen gebrek aan het noodigste zou ontstaan.

Een jong artillerie-officier verklaarde dat het mogelijk was een tijdelijk Marconistation op te richten om met het draadloos station te Aden of Bombay in verbinding te komen, maar ofschoon alles wat hij verlangde te zijner beschikking werd gesteld en de proefnemingen een heelen dag duurden, slaagden zij niet.

Den volgenden dag, 17 Juni, werd vastgesteld, dat het schip achtien mijlen noordwaarts was afgedreven, en, als dat zoo door ging, groot gevaar liep aan de Arabische kust op de rotsen van Kuria Muria geslingerd te worden. De geheele bemanning werd aan 't werk gezet en was uren lang bezig met het vervaardigen van noodzeilen, waarmee tenminste voorkomen werd, dat het schip nog langer naar de gevaarlijke kust dreef, al kon men er ook niet mee vooruitkomen.

In den loop van dezen dag, had een episode plaats, die niet onvermeld mag blijven.

Toen het gerucht van het te wachten staand gebrek aan proviand de tusschendekspassagiers bereikte, meldde zich bij den kapitein een jong Mohammedaan aan en verzocht in allen ernst, hem liever te slachten en op te eten, dan de ongelukkige tusschendekspassagiers te laten verhongeren.

De kapitein, officieren en verdere bemanning hadden intusschen de handen vol om de noodzeilen, die telkens scheurden of wegwoeien, door andere te vervangen en van slapen was voor hen zoo goed als geen sprake.

Donderdag 23 Juni, des avonds, kwam de „Lowther Range" in 't zicht, wat, zoo als licht te begrijpen is, groote vreugde teweegbracht.

Door lichtsignalen, vuurpijlen en noodschoten trokken wij de aandacht en gaven onzen toestand te kennen, en met lichtsignalen werd geantwoord, dat men bereid was hulp te bieden.

Juist om dezen tijd werd de „Trieste" in het gewirwarl van een moesson gedreven; beide schepen rolden en werkten ongehoord zwaar; en het was spoedig duidelijk, dat het onmogelijk zou zijn voor het aanbreken van den dag iets uit te voeren.

Het weer werd steeds stormachtiger en de „Lowther Range" werd door seinen verzocht tot den morgen in de nabijheid te blijven, wat zij beloofde.

Den volgenden morgen was alles tijdig aan dek; en toen 't dag werd, begonnen de pogingen, om een sleeptros van schip tot schip te brengen.

Dat was op 24 Juni. Door 't slechte weer was 't onmogelijk een boot uit te zetten.

Op de „Lowther Range" bond men een lijn om een vat, wierp het vat overboord en beproefde door zeilmanoeuvres het vat naar de „Trieste" te laten overdrijven, maar de „Trieste" kon niet sturen en alle pogingen mislukten.

Na urenlange moeite probeerde men op de geschetste wijze een vat van de „Trieste" naar de „Lowther Range" over te voeren en slaagde daarin ten laatste.

Nauwelijks echter had men de lijn aan beide zijden vastgemaakt, of door het vreeselijk rollen der schepen brak deze als garen af. Verschillende malen werd de poging herhaald, maar telkens brak de lijn.

De dag en de nacht gingen voorbij; en groote moedeloosheid maakte zich van ons meester.

Een nieuwe dag brak aan, en het weer was zoo ontzettend, dat aan nieuwe pogingen niet gedacht kon worden. De orkaan huilde, men kon geen waarnemingen doen en wij leefden in doodsangst, dat de „Trieste" ver van de vrachtboot zou afdrijven.

En terwijl de storm floot, de schepen als gummiballen op en neer vlogen en de regen neerstroomde, seinde de „Lowther Range" steeds opnieuw dat zij bereid was de pogingen nogmaals te beginnen.

Maar de kapitein van de „Trieste" antwoordde, dat zijn schip naar omstandigheden zeker was, zoodat hij geen recht had de bemanning van den tot hulp bereiden stoomer te noodzaken, het leven te wagen, zooals zij den vorigen dag gedaan had. Al dien tijd hadden wij gezien, hoe de golven over de „Lowther Range" heenvlogen, zoodat de opvarenden in voortdurend levensgevaar verkeerden en meermalen nog slechts ternauwernood er aan ontkwamen, door de golven meegesleurd te worden.

Het was het ontzettendste schouwspel, van menschelijken heldenmoed, dat wij ooit gezien hadden.

Zoo verliep ook deze dag in gedwongen rust.

Zondag 26 Juni bij 't aanbreken van den dag seinde de „Lowther Range" wederom, dat zij de pogingen tot redding wilde hervatten.

En weer begonnen de ademroovende en hartbeklemmende manoeuvres der voorafgaande dagen.

Des namiddags gebeurde in 't volle gezicht van de passagiers der „Trieste" een droevig ongeluk.

Toen de zee weer vreeselijk hoog ging, werd de eerste machinist der „Lowther Range" plotseling van de eene zijde van 't dek naar de andere geslingerd en brak daarbij drie ribben. Het reddingswerk leed daardoor geen vertraging, de tweede machinist nam terstond zijn plaats in, toen eensklaps ook hij door een golf, die over het dek sloeg, neergesmakt werd. Men zag hoe hij twee, driemaal oversloeg, toen kwam een nieuwe golf, deze greep hem als een hoopje vuil goed en sleurde hem van het schip in zee.

Ofschoon men wist dat hij dood was, werden van beide schepen toch de reddingsbooten neergelaten, maar alle moeite was tevergeefs. De storm huilde, de zee ging te keer; en de doode werd steeds verder voortgedreven.

Op beide schepen werden de door den storm gescheurde vlaggen halfmast gezet en wij allen waren treurig te moede. Dagenlang had men den moedigen man in zijn rood baaien hemd waargenomen, hoe hij hondermaal zijn leven waagde, hoe hij aan dek werkte om het hulpelooze schip redding te brengen.... en nu viel zijn lijk den visschen ten offer....

Twee dagen verliepen nog met vergeefsche pogingen, toen eindelijk was de verbinding aangebracht en een sterke sleeptros verbond schip met schip.

Op 28 Juni had een nieuwe catastrophe plaats. De schepen moesten om naar Bombay te komen, den koers veranderen en na overleg met elkaar werd de sleeptros ingekort.

Hierbij brak de tros.

Nieuwe zware arbeid wachtte, beide stoomschepen moesten ten laatste op 20 mijl van Bombay voor anker gaan; en het uur van verlossing sloeg eerst, toen het stoomschip „China" van dezelfde maatschappij als de „Trieste" verscheen en zijn zusterschip in vereeniging met de „Rose" en andere sleepbooten naar de haven van bestemming sleepte. Dit ging echter bij het aanhoudende slechte weer ook nog met veel moeielijkheden gepaard, maar het ergste was toch geleden.

Mr. Payne heeft ten slotte geen woorden genoeg om den heldenmoed der bemanning te prijzen en verhaalt, dat de kapitein van de „Lowther Range" allen dank der passagiers lachend afwees met de woorden: „Zoo ziet ge wat zoo'n oude kolenkast nog volbrengen kan!"

en verdere belangstellenden, werd gistermiddag 3 uur in het gebouw van het permanent Hof van Arbitrage aan de Prinsengracht te 's-Gravenhage de openingszitting gehouden van het scheidsgerecht in het geschil tusschen de Vereenigde Staten van Amerika en Venezuela betreffende de zaak van de stoomvaartmaatschappij „Orinoco". Het scheidsgerecht is als volgt samengesteld: prof. Lammasch, hoogleeraar, lid van het Heerenhuis te Weenen, voorzitter; mr. Beernaert, minister van Staat uit België en Gonzalo de Quesada, gezant van Cuba te Berlijn, leden.

De voorzitter, prof. Lammasch, opende de zitting met de volgende, in de Fransche taal uitgesproken rede:

Excellentiën, mijne heeren.

Voor de tweede maal in den loop van een jaar is het voorrecht mij te beurt gevallen, hunne excellentiën den voorzitter en de leden van den raad van beheer van het permanent Hof van Arbitrage dank te zeggen voor hunne zeer gewaardeerde tegenwoordigheid bij den aanvang van de werkzaamheden van een scheidsgerecht en de vermaarde rechtsgeleerden en staatslieden van beide wereld-halfronden, mijne ambtgenooten in de oplossing van een internationaal geschil, alsmede de agenten en raadslieden van beide partijen welkom te heeten.

Het compromis tusschen de Vereenigde Staten van Venezuela, op 13 Februari 1909 geteekend, verklaart dat de gevolmachtigden van beide partijen de groote beteekenis erkend hebben van de arbitrage als middel om de goede verstandhouding te handhaven welke moet bestaan en zich ontwikkelen tusschen hunne wederzijdsche natiën.

Ook op de tweede vredesconferentie hebben de Vereenigde Staten van Amerika en de republieken van Latijnsch Amerika een zeer werkzaam aandeel genomen in de ontwikkeling der internationale arbitrage. De Vereenigde Staten van Amerika stonden vooraan in de samenstelling en verdediging van de meest beteekenende ontwerpen, die het middelpunt vormden van de beraadslagingen dier conferentie. En de republieken van Latijnsch Amerika namen op een wijze die in Europa bijzonder de aandacht trok en zeer gewaardeerd werd deel aan de beraadslaging over die voorstellen in dezen of genen zin.

Het geschil tusschen de republiek van George Washington en de republiek van Simon Bolivar die het onderwerp vormt van de tegenwoordige arbitrage heeft niet de groote politieke beteekenis, welke verbonden was aan de arbitrage waarin het vonnis drie weken geleden is uitgesproken. Intusschen, behalve de materieele belangen welke het hier geldt valt hier een beginselvraag van groot gewicht te beslissen, de vraag n.l. of en scheidsrechterlijk vonnis aan herziening kan worden onderworpen, en, zoo ja, in welke gevallen de herziening kan plaats vinden; met andere woorden, het gaat om de toepasselijkheid en de grenzen van de spreuk „non bis in eadem re" in het internationaal recht.

In elk geval, welke ook de beteekenis zij van het te beslissen geschil, men moet nimmer vergeten dat iedere van onze uitspraken een theoretische en practische draagwijdte heeft, welke de beteekenis van het speciale geval verre overtreft.

Terwijl immers de rechtspraak der rechtbanken in de verschillende staten het gevolg is van de rechtsorde die er heerscht, is in de betrekkingen tusschen de staten onderling de arbitrale rechtspraak, met name die van dit Hof, aangewezen om den grondslag te vormen van de internationale rechtsorde en bestemd om den meest afdoenden waarborg te vormen voor de handhaving van het recht, de bescherming en den vrede.

Dit verhoogt de beteekenis van de werkzaamheid der leden van dit Hof boven macht van enkel nationaal gerechtshof, maar tevens vergroot dit de verantwoordelijkheid zijner leden, niet alleen tegenover de Staten die hen benoemd hebben, maar tegenover de geheele wereld. Van de internationale rechtspraak waarvan wij het orgaan zijn, kan men met nog meer recht dan van de nationale rechtspraak zeggen: „fiat justitia ne pereat mundus", met wijziging van een beroemd spreekwoord.

Om dit doel te bereiken is de onpartijdigheid der scheidsrechters een onmisbare voorwaarde. Te dien aanzien is kortelings een gedenkwaardig voorbeeld gegeven door de zoogenaamde „nationale" leden van het scheidsgerecht ter berechting van het geschil betreffende de Noord-Atlantische visscherijen. Ik hoop dat dit voorbeeld gevolgd zal worden door al hun opvolgers, dat al hun opvolgers zich zullen herinneren hoe deze scheidsrechters, burgers der gedingvoerende staten, hun voorliefde en hun nationale belangen en begeerten hebben weten te overwinnen door hun geweten als rechter. Ofschoon zij door het compromis bevoegd waren verklaard, van hun eventueel meeningsverschil in het vonnis aanteekening te doen, hebben zij geen gebruik gemaakt van dit recht ten aanzien der verschillende punten waarin hun land volgens de regelen van het recht geen succes kon behalen. Door er zich mede te vereenigingen, dat hun land niet in alle opzichten gelijk had gekregen, hebben deze scheidsrechters getuigenis afgelegd van den hoogsten vorm van patriotisme en tegelijkertijd de zaak van het menschdom gediend. Hunne herinnering blijve in eere.

Het zij ons gegeven met hulp van Hem, die de Waarheid en het Recht zelve is, ook in dit geval een oplossing te bereiken welke aan ieder der gedingvoerende staten datgene zal toekennen waarop hij recht heeft en welke zoodoende zal bijdragen tot het vestigen van de heerschappij van den vrede door het recht.

Ten slotte verzoek ik den secretaris-generaal van het permanent Hof van internationale Arbitrage, baron Michiels van Verduynen, en den eersten secretaris, jhr. Roëll, ons wel te willen ter zijde staan met de rijke ervaring welke zij in dit Hof verkregen hebben en benoem ik tot secretarissen van het scheidsgerecht mr. Paxton Hibben, secretaris der Amerikaansche legatie te 's-Gravenhage en dr. José Santiago Rodrigues, advocaat te Caracas, oud-lid van het federaal Hof van Cassatie."

De voorzitter verzocht den secretaris-generaal hierop voorlezing te doen van de lijst der agenten en raadslieden van partijen. Deze zijn: voor Amerika William C. Dennis, agent; Frederic Duncan Mc. Kenney raadsman; W. Clayton Carpenter, secretaris van den agent. Voor Venezuela: mr. Carlos F. Grisanti, advocaat, oud-voorzitter van het Hof van Cassatie van Venezuela, oud-adviseur van het ministerie van buitenlandsche zaken te Caracas, agent.

Nog werd medegedeeld dat de zittingen openbaar zullen zijn; dat de processen-verbaal en het vonnis zullen worden opgesteld in het Fransch, welke tekst als autentiek zal gelden, met eene Engelsche vertaling; dat de pleidooien in het Engelsch of het Fransch zullen kunnen worden gehouden en dat Woensdag 5 October de Vereenigde Staten de pleidooien zullen aanvangen, na vooraf te hebben overgelegd eene conclusie, welke de middelen en gronden inhoudt, waarop Amerika de nietigheid inroept van de uitspraak van 12 April 1904.

De voorzitter verdaagde de zitting vervolgens tot 5 October a. s. des voormiddags te 10 uur.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

De Bisschopsfeesten op Puerto Rico.

Op Rozenkranszondag droeg Mgr. Vuylsteke zijn eerste Pontificale Mis op te Bayamon.

Om half tien werd Monseigneur in plechtige processie van huis afgehaald en naar de kerk begeleid en na afloop der plechtigheid weder huiswaarts gebracht.

Volgens Amerikaanschen stijl werd toen een keurig adres voorgelezen, opgesteld door den Burgemeester, aangeboden door den Kantonrechter, en onderteekend door alle autoriteiten en notabelen van Bayamon. Dit adres is een kunststuk van calligrafie. Tegelijk met het adres werden den Bisschop verschillende geschenken aangeboden.

Acht dagen later werd Mgr. Vuylsteke schitterend te Yauco ontvangen. Des Zaterdags half vijf in den namiddag begaven zich de Paters en een feestcommissie naar het Spoorwegstation om Z. D. H. plechtig af te halen. Niet zoodra stond de trein stil, of het muziekkorps zette een feestmarsch in, terwijl het gezelschap plaats nam in groote automobielen. Toch kon men slechts uiterst langzaam rijden, ter oorzake van de aan weerszijden opdringende menigte, die telkens hun „Goeden Pater Gregorius" geestdriftig toejuichte.

Op het groote, ruime stadsplein aangekomen werd Z. D. H. verzocht zich met de Kerkelijke plechtgewaden te willen bekleeden. Een altaar was daartoe midden op het plein in gereedheid gebracht. Toen werd er een schitterende stoet gevormd aan welks einde onder een prachtig baldakijn de Bisschop met mijter en staf voortschreed. Een reuzeneereboog was er voor de kerk opgericht, welke des avonds electrisch verlicht was en in groote lichtletters te lezen gaf: „Welkom aan Mgr. Michael, Gregorius, onzen beminden oud-pastoor."

Kinderen, als engelen verkleed, ontvingen den Bisschop aan den ingang en zongen een aardig welkomstlied. Hierna werd Monseigneur naar het Hoogaltaar geleid en daarna naar den troon, vanwaar Z. D. H. de geloovigen toesprak en hun zijn eersten Bisschoppelijken zegen gaf. Toen zette de muziek weder in en werd Monseigneur teruggeleid naar het Klooster der Eerw. Paters.

Den volgenden dag had de Pontificale Mis met groote plechtigheid plaats.

Wat een verschil thans en zes jaar geleden, toen Mgr. Vuylsteke, als Missionaris Yauco binnentrok. Thans groote geestdrift, algemeene vreugde, toen school een ieder weg achter de vensterluiken uit wantrouwen voor den vreemdeling.

De Bisschopsfeesten van Puerto Rico hebben ons duidelijk gemaakt hoe vruchtbaar Mgr. Vuylsteke en zijn wakkere medehelpers daar gewerkt hebben.

Gouden feest.

De feesten willen maar niet van de lucht. Vrijdag, 21 October, vierde Zuster Anna haar gouden professiefeest als hospitaalzuster. Zuster Anna (Mejuffrouw Paulina Leon) was ruim vijftig jaar geleden een der eerste Curaçaoschen, welke zich met de Hollandsche Zusters aan de verpleging van arme zieken, krankzinnigen en melaatschen wilde wijden en verdiende daarom thans een bizondere hulde. Die hulde bracht Haar Z. D. H. Mgr. Vuylsteke, door Vrijdagmorgen persoonlijk de plechtigheden te verrichten en de Jubilaresse toe te spreken.

De Bisschop was verheugd, dat het eerste feest, hetwelk Hij hier mocht vieren, een Dochter geld van Curaçao, immer zoo beroemd om zijn medelijden en liefde voor den armen medemensch. Zuster Anna was hiervan weder een klaar bewijs, omdat zij, reeds meer dan vijftig jaar geleden, zich gewijd had aan het edelste der liefdewerken, de verpleging van zieken, krankzinnigen en melaatschen.

In hartelijke bewoordingen wenschte de Bisschop Haar geluk, waarna Haar de gouden kroon werd opgezet.

Moge zij ook eens gekroond worden met de onverwelkbare kroon der eeuwige heerlijkheid.

Kamer van Koophandel.

Zeer tot onzen spijt werd verleden week bij de correctie over het hoofd gezien, dat in het bericht over de a.s. verkiezing van leden dezer Kamer een zin was uitgevallen. Het bericht werd hierdoor niet alleen onleesbaar maar kon zelfs moeilijkheden veroorzaken bij de a. s. verkiezing, reden waarom wij het bericht in zijn geheel opnieuw plaatsen, zooals het voorkomt in „De Cur. Crt."

De verkiezing voor de Kamer van Kooph. en Nijv zal op 16 November a. s. plaats hebben. Aan de beurt van aftreding zijn de Heeren J. Janse, Leon V. Leyba en Moses S. L. Maduro.

Wij zijn gemachtigd mede te deelen dat de Heer Leon V. Leyba niet in aanmerking wenscht te komen voor een herkiezing.

Koloniale Raad.

Woensdagavond werden in een zitting van den Kolonialen Raad behandeld de Ontwerp-verordening tot wijziging der Zegelverordening 1908 en de Ontwerp verordening tot vaststelling van een reglement op den aanleg en de exploitatie van tramwegen op Curaçao. Beide ontwerpen werden goedgekeurd, eerstgenoemde met eenige wijzigingen en tweede genoemde ongewijzigd.

De Heer A. Land, waarn. administrateur van financiën, was mede ter vergadering tegenwoordig als gemachtigde van den Gouverneur.

Cur. Courant.

Consul van Colombia.

Wij ontvingen in dank van den Heer Jorge Luna Ospina, nieuw benoemd consul van Columbia alhier, een circulaire, waarbij hij mededeelt dat hij zijn functiën aanvaard heeft.

Voor zijne bereidwilligheid om ons inlichtingen te verschaffen betreffende Columbia, zijn wij hem dankbaar.

Slachtoffers ramp ss. Prins Willem II.

De commissie, gevormd om gelden te verzamelen voor de nagelaten betrekkingen van de met de Prins Willem II omgekomenen, die voor een onderstenning in aanmerking kwamen, vermeldt met blijdschap, dat bij haar in totaal is ingekomen f 4135 door het Haagsche comité afgedragen.

Met dat geld zijn verscheidene weduwen aan een lijfrente geholpen, terwijl andere in zorgelijke omstandigheden achtergebleven familiebetrekkingen onder de noodige waarborgen voor een goed gebruik, met eene som gelds in eens zijn geholpen.

Aan ééne weduwe werd f 1000 in eens gegeven om een pension te kunnen inrichten; een andere ontving f 525 ter afbetaling van het saldo van een oude schuld van haar man, voor welker afbetaling tot nog toe geregeld haar nu verongelukte zoon zorgde. Twee oudjes, niet meer in staat tot werken, ouders van een verongelukten schepeling, die hun kostwinnaar was, konden met een lijfrente van f 6 per week worden geholpen op hun beider hoofd. Voor een door het omkomen van een zoon in zorg verkeerende familie te Hilversum kon aan den Centralen Raad voor hulpbetoon en armenzorg aldaar f 1500 worden afgestaan.

Verder konden aan 7 weduwen op Curaçao nog giften worden gezonden tot een een bedrag van f 1275, terwijl 3 andere weduwen, van wie 2 hier te laude en een in Duitschland, ieder f 500 ontvingen; eene zeer behoeftige familie in Duitschland ontving f 300 en een vader van een omgekomen jongen man die nog voor de opleidingskosten van dien zoon in schuld zat f 225. Ten slotte werd voor een alleen in ons land achtergebleven zoon van een verongelukte familie f 500 afgezonderd.

Met het saldo, na aftrek van enkele kleine onkosten, kon een weduwe geholpen worden die nog een kleine schuld voor haar zoon had te betalen.

In 27 verschillende gezinnen is — aldus schrijft de commissie — door de vriendelijkheid van de milde gevers, die de commissie daartoe in staat stelden, een lichtstraal kunnen geworpen worden.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

114 ratten
81 muizen.

Wijziging Marinebegrooting 1909.

Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging en nadere verhooging van het VIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1909.

Het totaal der verhoogingen overtreft dat der verminderingen met f 160.000.

De omstandigheden die tot verhooging van verschillende artikelen hebben geleid waren:

1o. de krachtige versterking van de scheepswacht in de Caraibische Zee door uitzending, behalve van het in gewone tijden aldaar gestationneerde pantserdekschip (toenmaals de „Gelderland") van meerdere schepen uit Nederland;

2o. de invoering eener nieuwe bedrijfs-boekhouding bij het marine-etablissement te Soerabaja;

3o. de betaling van kosten, waartoe de Staat werd veroordeeld wegens het verleenen van hulp tijdens de stranding van de „Evertsen" in Augustus 1905.

Voornamelijk ten gevolge van de hoogere uitgaven, dan waarop gerekend was voor de berstelling van het pantserschip „Hertog Hendrik", is een der artikelen met f 41.000 verhoogd.

Van het tekort op het artikel (aanschaffing van steenkolen, kosten van vervoer, laden en lossen) groot f 141.000 komt f 137.000 op rekening van de actie tegen Venezuela.

Verschillende andere artikelen konden belangrijk verminderd worden.

Nederland.

De „veertig millioen"

EN DE

Duitsche Keizer.

De *Nederlander* schrijft:

Van de vele beschouwingen, waartoe de aanvrage om de veertig millioen voor kustverdediging aanleiding gegeven heeft, zijn er geene zeer zeker zoo onjuist als die, waarin van inmenging van Duitsche zijde gesproken werd. Voor enkele bladen schijnt het woord van den Minister van Buitenlandsche Zaken, gebaseerd op verklaringen van Hooger Hand minder zwaar te wegen dan de losse beweringen van een Kamerlid, dat niet in staat bleek, zijne zoogen. „onthullingen" ook maar eenigszins waar te maken.

Zij schijnen niet in te zien, hoe gevaarlijk en onverantwoordelijk zij handelen door voortdurend zonder eenigen grond, en zonder de minste kennis van zaken de legende-Van Heeckeren voor het bestrijden van plannen tot verdediging van ons vaderland dienst te laten doen.

Hoewel bij ons van dergelijk wantrouwen in het woord van den Minister geen sprake was, hebben wij ten overvloede en om met data hen, die tot nu toe op losse geruchten afgingen te overtuigen, een onderzoek ingesteld.

Reeds 25 Juni 1903, lang voor van de zoogen inmenging van den Duitschen Keizer sprake zou zijn geweest, werd, mede op aandrang van eenige leden der Kamer, die toch zeker, zelfs al had op dat moment dergelijke inmenging bestaan, daarvan onkundig zouden zijn geweest, eene commissie in zake de zamenwerking van land- en zeemacht benoemd.

Op 22 en 28 Aug van datzelfde jaar 1903 dus vóór het zoog. fatale jaar 1904 — werd aan die commissie door de Minister van Marine en van Oorlog opgedragen om het vraagstuk van de herziening en aanvulling der defensiemiddelen aan de zeezijde in zijnen geheelen omvang te onderzoeken, daarover te rapporteeren en eene raming van kosten in te brengen. Men ziet dus: de commissie had de opdracht de kustverdediging te bestudeeren, daaromtrent een voorstel te doen en de vermoedelijke kosten op te geven..... aldus precies dezelfde onderwerpen waaromtrent nu door de Regeering voorstellen aan de Staten-Generaal zijn voorgelegd.

24 September 1904 kwam de commissie met haar rapport gereed.

Conclusie: onafhankelijk van eenige inmenging — waarvan niemand beweert, dat zij reeds vóór 1904 bestond — werd het initatief genomen tot en de voorbereiding ter hand genomen van de plannen tot kustverdediging, waarover nu de Regeering het oordeel der Kamers vraagt.

Mocht het bovenstaande niet afdoende zijn voor hen, die steeds zich beroepen op „iets" dat dan toch in 1904 zou zijn voorgevallen, dan zij het ons vergund, een enkel woord te schrijven over de „geheime" mobilisatie, waarover in dat verband gemompeld wordt. Genoemde mobilisatie gaf in de zitting der Eerste Kamer van 8 Febr. 1907 den heer Van Löben Sels gelegenheid om op alarmeerenden toon den Minister van Oorlog in verband met de „zeer eigenaardige denkbeelden", die „in buitenland, in invloedrijke kringen" zouden heerschen „over de noodzakelijkelijkheid om plotseling Nederland te bezetten" te interpelleeren over de sterkte onzer kustverdediging. Of het tactvol van genoemd lid van ons Hoogerhuis was, zelf militair, deze mobilisatie te Den Helder, die — zeker niet zonder reden — „in het diepste geheim werd bedisseld", ten aanhoore van de natie te behandelen, zij slechts terloops gevraagd. Hoofdzaak is, dat met de daad kan worden aangetoond, dat ook deze mobilisatie met Duitsche invloeden niets te maken had.

Immers 6 Febr. 1904 verbreekt Japan de diplomatieke betrekkingen met Rusland. 10 Febr. verklaart het den oorlog. 12 Febr. publiceert de Nederlandsche Regeering in de „Staatscourant" hare onzijdigheid en den dag daarop, 13 Febr. werd reeds met het oog op mogelijke noodzakelijkheid onze onzijdigheid te dekken bij het voorbijtrekken van eene Russische vloot, een begin gemaakt met de mobilisatitie, waarop de heer Van Löben Sels doelde, en die waarschijnlijk tot zoo vele valsche geruchten aanleiding gegeven heeft.

Met Duitsche pressie in verband met een inval van Engeland had de geheele zaak niets te maken en kon zij ook niets te maken hebben gehad, gelijk uit de snelle opeenvolging der data blijkt.

Natuurlijk zal ook dit niet voldoende zijn en zullen velen steeds weer om nieuw licht vragen en telkens nieuwe veronderstellingen maken. Menschen, die van meening zijn, dat als er een gerucht loopt er toch altijd wel iets van waar zal zijn, zullen er altijd blijven.

Buitenland.

ROME.

Burgemeester Nathan over den Paus.

Ieder jaar viert „la terga Rome" het derde Rome op schitterende wijze haar geboortefeest. Maar dit jaar zou Rome het 40-jarig jubileum vieren van den dag, dat de Garibaldisten bij de Porta Pia een bres in de muur van het Pauselijk Rome schoten, en zegevierend de eeuwige stad binnentrokken. Daarom moest 20 September 1910 voor het verloste Rome „la Roma redenta" een buitengewone feestdag zijn, een officiëele feestdag van de gelukkige hoofd- en hofstad van het Koninkrijk Italië, nu bevrijd en verlost van het dwangjuk der Pausen.

De actieve sindaco Nathan had reeds daags te voren in een manifest de Romeinsche burgers opgevorderd van den dag van heden een nationalen feestdag te maken, en allen uitgenoodigd, deel te nemen aan de grootsche betooging, die 's middags bij de Porta Pia zou plaats vinden.

In optocht trokken dan ook de antipauselijke en socialistische vereenigingen met ontplooide vaandels en verscheidene muziekcorpsen van de Piazza dodici Apostoli naar de historische plek, links naast de Porta Pia. Voorop marcheerden de nog levende pauselijke veroordeelden met hun bevrijders, de roode soldaten van Garibaldi.

Bij de Porta Pia werden zij door den geachten burgervader verwelkomd, die meende dit historische oogenblik niet beter te kunnen gedenken dan door een fulminante rede te houden tegen de katholieke Kerk en haar zichtbaar Opperhoofd. In plaats van te spreken over het verlies van de tijdelijke macht van den Paus, sprak hij over de geestelijke macht van Christus' Stedehouder en bekritiseerde op schandelijke wijze de laatste daden en besluiten van onzen zoo roemrijk regeerenden Paus Pius X. En Nathan toonde zich bepaald goed op de hoogte niet alleen van al wat de Paus als kroonpretendent van Rome mocht doen, maar ook van de nieuwste decreten van den Opperherder der katholieke Kerk tegen de Modernisten en over de opleiding der geestelijkheid in de Seminariën.

Hij sprak over 's Pausen Onfeilbaarheid en hoe het Vaticaansche Concilie in directe tegenstelling met de bijbelsche Openbaring, die leert dat God's Zoon mensch is geworden, van een menschenzoon een alwetenden God had gemaakt (wat kent burgemeester Nathan het nieuwe Testament goed); hoe in deze qualiteit van onfeilbaren Paus, Pius nu meende, dat hij alleen alle wijsheid in pacht had, alle wetenschap van anderen dus overbodig was geworden en de katholieke geleerden maar niet meer moesten studeeren, doch slechts gehoorzaam aanvaarden, wat hij, Paus van Rome, zou decreteeren; dat dus op de eerste plaats de priesters, die het arme onwetende volk nog in hun macht hebben, dom gehouden moesten worden en dus maar geen tijdschriften of kranten moesten lezen, enz.

En zoo ging het verder. De rede was werkelijk waard door den uitgever van de *Asino*, vriend Podrecca, gehouden te worden. Maar 't feit blijft niettemin treurig en ongehoord, dat de burgemeester van een stad, nog voor meer dan ⅞ katholiek, officieel zoo durft spreken.

Het protestschrijven van den Paus.

Het protestschrijven door den Paus aan den kardinaal-vicaris van Rome, Z. E. Respighi, gezonden, naar aanleiding van de ergerlijke redevoering, den 20sten September door burgemeester Nathan bij de bres van de Porta Pia gehouden, luidt in zijn geheel als volgt:

„Een omstandigheid van buitengewonen ernst dwingt ons op het oogenblik het woord tot u te richten, om u de diepe smart, die onze ziel overheerscht, te uiten. Voor een tweetal dagen heeft een openbaar ambtenaar, bij de uitoefening van zijn ambt, zich niet ontzien, niet alleen om den dag in herinnering te brengen, waarop de geheiligde rechten van de Pauselijke souvereiniteit met voeten zijn getreden, maar om zijn stem te verheffen en over de leerstellingen van het Katholiek geloof en den Plaatsbekleeder van Christus op aarde en over de Kerk zelf zijn smaad en hoon uit te storten.

Sprekend in den naam van dat Rome, dat, volgens hoogstaande verklaringen, de roemrijke en vreedzame residentie zijn moest van den Opperherder, heeft hij zich direct tegen ons geestelijk beheer gewend en zelfs de daden van ons apostolisch bestuur aan de algemeene minachting willen prijsgeven.

„Bij die overmoedige aanvallen tegen de zending door Onzen Heer Jezus-Christus, opgedragen aan St. Petrus en zijn opvolgers, heeft hij nog godslasterlijke gedachten en woorden gevoegd en hij heeft het gewaagd, om openlijk op te komen tegen het Goddelijk karakter der Kerk, tegen de waarachtigheid van haar dogma's en het gezag van haar concilies.

„De haat tegen de Kerk gaat natuurlijk samen met een meer algemeenen haat tegen iedere uiting van Christelijke godsvrucht in het algemeen. Zoo heeft hij niet geaarzeld om een booze en anti-sociale rede te houden en daarbij ook de godsdienstige gevoelens van een heel volk in het algemeen te kwetsen.

„Tegenover die talrijke goddelooze uitlatingen, even grof als godslasterlijk, kunnen Wij ons niet onthouden Onze stem te verheffen, en luid-op Onze gerechtvaardigde verontwaardiging en Ons protest te doen hooren en tegelijkertijd door uwe bemiddeling, kardinaal, de aandacht van onze trouwe kinderen van Rome te vestigen, op de voortdurend toenemende en altijd grooter wordende beleedigingen, die tegen den Katholieken godsdienst gericht worden, zelfs door openbare autoriteiten en in de zetelplaats van den Opperherder der Kerk.

„Dit nieuwe en wel smartelijke feit zal zeker ook niet aan de aandacht ontgaan van álle ándere geloovigen van heel de Katholieke wereld, die zelf ook beleedigd zijn. Zij zullen zich met onze dierbare kinderen van Rome vereenigen en vurige gebeden richten tot den Almachtige, opdat Hij Zijn Goddelijke Bruid, de Kerk, moge verdedigen, die zoo onwaardig blootstaat aan altijd meer giftige lasteringen en altijd heviger aanvallen, tengevolge van den straffeloozen overmoed van haar vijanden.

„Laat ons voor de eer van de eeuwige stad hopen, dat die onverdragelijke aanvallen niet hernieuwd worden. Als onderpand van Onze bijzondere toegenegenheid schenken Wij u, kardinaal, Onzen apostolischen zegen.

PIUS P. P. X."

Tegen burgemeester Nathan.

Gisteren hebben achtduizend Katholieken van Rome, die niet minder dan 200 vereenigingen vertegenwoordigden onder leiding van kardinaal Cassetta een vergadering gehouden, waarbij zij hunne aanhankelijkheid aan Kerk en Paus uitspraken en krachtig tegen de smaadwoorden van Nathan protesteerden.

Verder heeft het bestuur der Katholieke actie het volgende protest aan de burgerij van Rome gezonden:

„Burgers! Een grove en beklagenswaardige schending der gewetensvrijheid is door een persoon bedreven, die zich als voorzitter van onzen gemeenteraad nog meer dan eenig ander burger aan betoogingen voor de een of andere partij moest onthouden. De smaadwoorden, welke op 20 September door Sindaco Nathan gesproken zijn, geven niet den geest weer, welke de burgerij van Rome bezielt, want de inwoners der stad hebben altijd en overal getoond dat zij diep-godsdienstige gevoelens koesterden en nog koesteren Daarom zijn de woorden van den burgemeester een directe beleediging van de heiligste gevoelens van een groot aantal der Romeinsche burgers.

Allen, die zich er op beroemen, tot de Katholieke godsdienst te behooren en burgers van Rome te zijn, kunnen niet meer zeggen, dat zij in den gemeenteraad hunne vertegenwoordiging bezitten, want de voorzitter van dien gemeenteraad heeft de gewone voorschriften en algemeene eischen, die men aan een burgemeester kan stellen, geschonden.

Burgers! Wij willen hier in het openbaar niet de rede gaan bespreken, welke de burgemeester zonder eenige reden en zonder competentie, onder schending der wetten tegen het Hoofd der geheele Katholieke wereld gericht heeft. Maar wij kunnen en mogen het niet nalaten om in naam der katholieken, die zich door deze rede beleedigd voelen, te protesteeren tegen de woorden van hem, die zich in de eerste plaats onpartijdig heeft te houden.

Advertentiën.

St. Thomaskring,

Maandag a. s. 24e October om half acht gewone vergadering.

De Directeur,
P. I. VERRIET.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar en Beleenbank* van 1 Maart 1909 t|m 31 Augustus 1909, onder No. 3543 **A** t|m N. 1939 **B**, zal plaats hebben op *Donderdag*, den 27en October a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 21 October 1910.

De Voorzitter,
A. JESURUN.

Overleden te Atjeh onze geliefde broeder en behuwdbroeder,

HENRI SCHOTBORGH

Kapitein — Kwartiermeester van het Oost-Indische leger.

SALLY FORBES,
SCHOTBORGH.
J. C. B. FORBES.

Curaçao, 14 Oct. 1910.

Drukker:
B. L. BOGAERS.